

**T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI**

Tarih: 06.12.2018

Sayı: 575

Hasan SUBAŞI
Antalya Milletvekili
Adalet Komisyonu Üyesi

6657

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın T.C. Tarım ve Orman Bakanı Sayın Bekir PAKDEMİRLİ tarafından Anayasa'nın 98'inci ile TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 05.12.2018

Saygılarımla

Hasan SUBAŞI

1993 yılında Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, 22 Mart tarihini “Dünya Su Günü” olarak ilan etti. İlk kez 1992’de Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansı’nda önerilen “Dünya Su Günü”, gerek BM üyelerinin, gerekse diğer dünya ülkelerinin giderek büyüyen temiz su sorununa dikkat çekmek, içilebilir su kaynaklarının korunması ve çoğaltılması konusunda somut adımlar atılmasının sağlanması amacıyla oluşturuldu.

Ülkemizde ilk Su Günü kutlaması, 1997 yılında Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı olduğum dönemde, o zaman İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı olan Sayın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın ve Türkiye’deki bütün büyükşehir belediye başkanlarının katılımıyla gerçekleştirmiştik. Ülkemizin en değerli varlığının su olduğuna dikkat çekmiştik.

Dünya Ekonomik Forumu için hazırlanan Risk Raporu’na göre su kıtlığı, dünyadaki en önemli üç risk arasında yer almaktadır. Birleşmiş Milletler (BM) ve UNESCO başta olmak üzere ilgili kuruluşların raporlarına göre, Türkiye’de artan nüfus, küresel ısınma, kuraklık gibi nedenlerle suya talep artarken, tatlı su kaynakları her geçen yıl azalmaktadır. Araştırma ve tahminlere göre Türkiye, sanıldığığının aksine su zengini değil “su azlığı yaşayan ülke” kategorisinde yer almaktadır. Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü verilerine göre, Türkiye’de son 20 yılda kişi başına düşen su miktarı 4000 m³’den 1430m³’e düşmüştür. Dahası artan nüfusu, gelişen ekonomisi ve büyüyen kentleriyle Türkiye, gerekli tedbirler alınmazsa “su fakiri” olma yolunda ilerlemektedir.

İklim değışikliğı, dünya genelinde olduğı gibi ölkemizde de doğıal çevreyi olduğı kadar kalkınmayı da etkileyecek en önemli sorunlardan biridir. Doğıal Hayatı Koruma Vakfı (WWF) Türkiye'nin Su Riskleri raporuna göre, küresel iklim değışikliğinin etkileri, Akdeniz Havzası'nda en çok kuraklık, su kıtlığı, tarımsal verim kaybı, tarım ve turizm gelirlerinin düşmesi, orman yangınlarının artması ve biyolojik çeşitlilik kaybı şeklinde ortaya çıkmaktadır. Son 25 yıl içinde Akdeniz Havzası'nda yağışların yüzde 20 oranında azaldığı saptanmıştır. Dolayısıyla, Antalya bölgemizde yer altı ve yerüstü su kaynakları giderek azalacak ve yok olmaya yüz tutacaktır. Zengin yeraltı ve yerüstü su kaynaklarına sahip olan Antalya'da bu kaynaklar kirlenme ve yok olma tehdidi altındadır. Son yıllarda maden arama faaliyetleri ve çıkarılan cevherin yıkanması veya saflaştırılması sırasında yapılan işlemler yeraltı ve yerüstü su kaynaklarımızın ciddi bir şekilde kirlenmesine neden olabilmektedir.

Su zengini olan Elmalı Ovası Antalya'nın en büyük ovalarından birisidir. Elmalı ilçesinde yer alan Karagöl 50'li yıllarda muhacirlere iskan amacıyla tahsis edilmişti. Ama Karagöl'ün Elmalı ovasında en düşük kotta yer aldığı için kış aylarında göl oluşur, yaz aylarına doğıru göl çekildikçe kısmen tarım imkânı bulunurdu. Bundan rahatsız olan çiftçiler yıllarca mücadele vererek kurutma çalışması yapılması için dönemin Hükümet'ine karar aldirdılar. Dönemin Hükümeti Avlan ve Karagöl'ü kanalla birbirine bağlayarak, Finike'ye doğıru tünel açarak biriken suları boşaltma yoluna gitti. Böylece Avlan ve Karagöl 70'li yıllarda kurudu. Kuraklık nedeniyle Avlan'ın çevresindeki ormanlar, iklim ve tarım zarar görmeye başladı ve gölün tekrar su tutması için çalışmalar yapıldı. Ancak Karagöl'ün kurutulmasına devam edildiğı için Avlan'da su tutmak mümkün olmuyor ve havzada kuraklık devam ediyor. 2018 yılında su havzası olarak tescil edilen Avlan'da doğıal hayat dengesi bozulmuştur. 150 milyon metreküp su, Devlet Su İşleri tarafından 40 yıldır yılda 6 ay düdenler vasıtasıyla yeraltına deşarj edilmektedir. Oysa bu suyun yarısıyla Avlan Gölü'nün beslenmesi mümkün olabilir ve Elmalı Ovası'ndaki yüzbinlerce dönüm tarım alanı sulanabilir. İlk aşamada Avlan'ın su tutması sağlanmalı, ikinci aşamada kanallar vasıtasıyla tarım alanlarının sulanması için çalışmalar yapılmalıdır.

TEMA Vakfı tarafında hazırlanan Türkiye'de Su Varlıklarına Yönelik Tehditler Haritasında Avlan gölüne yer verilmiştir. Rapora göre, gölün kuruması sonucunda ekosistemin dengesi bozulmuş ve daha uzun süren kırağılar, taban suyu seviyesinin düşmesi, su kuşu popölasyonlarında azalma vb. çok sayıda olumsuz etki görölmüştür. Dahası Elmalı Ovası'nda seralar ve bahçeler sökülecek duruma gelmiştir.

Antalya'da yeraltı ve yerüstü su kaynaklarının korunması amacıyla, suyu bilinçsizce tüketilecek bir kaynak değıl korunması gereken bir doğıal varlık olarak kabul etmemiz ve gerekli tedbirleri bir an evvel almamız gerekmektedir.

1954 yılında kurulan ve hâlen Orman ve Su İşleri Bakanlığı'na bağılı olarak faaliyet gösteren Devlet Su İşleri (DSİ) ile 2011 yılında kurulan Su Yönetimi Genel Müdürlüğü (SYGM) bu alandaki yetkili kuruluşların başında gelmektedir. DSİ, 6200 sayılı Kanun ile Türkiye'deki bütün su kaynaklarının planlanması, yönetimi, geliştirilmesi ve işletilmesi için yetkili kılınmıştır. Hidroelektrik enerji üretiminde teknik ve ekonomik üretim potansiyelini gerçekleştirmek, sulanabilir arazi alanını genişletmek, kentlerin su sorunlarını çözmek ve taşkınlarla mücadele etmek DSİ'nin başlıca görevleri arasında yer alır. Görev ve yetkileri yıllar içerisinde genişletilen DSİ aynı zamanda su kaynaklarının geliştirilmesi, korunması ve yönetilmesi için çalışmaktadır.

SYGM ise 2011 yılında Orman ve Su İşleri Bakanlığı'nın ana hizmet birimi olarak kurulmuştur. Bu Genel Müdürlüğün kurulmasıyla suyun bütüncül bir yaklaşımla, havza bazında tek elden koordinasyonu hedeflenmiştir. SYGM, AB Su Çerçeve Direktifi 'ne uyum kapsamında Türkiye'de bulunan 25 su havzası için önce 'Havza Koruma Eylem Planları'nı, bu planları takiben 'Nehir Havzası Yönetim Planları'nı hazırlamaktan sorumludur.

Bu bilgiler ışığında;

- 1- Antalya'nın yeraltı ve yerüstü su kaynaklarının korunması amacıyla, Bakanlığınızca ve Devlet Su İşleri (DSİ) ile Su Yönetimi Genel Müdürlüğü (SYGM) tarafından alınan tedbirler nelerdir? Bu konu yapılan çalışmalar, raporlar ve faaliyetler nelerdir?
- 2- Antalya'nın yeraltı ve yerüstü su kaynakları ile bu kaynakların oluşumu ve tüketimi konusunda bir projeksiyon var mıdır?
- 3- Avlan ve Karagöl'de uygulanan su politikası konusunda bir inceleme raporu ve çalışması yapılmış mıdır?
- 4- Avlan ve Karagöl'de uygulanan su politikasının değiştirilmesi noktasında yapılan ya da yapılması planlanan bir çalışmanız var mıdır?
- 5- Doğal hayatı ve çevreyi korumak amacıyla 2018 yılında su havzası olarak tescil edilen Avlan Gölü'nün su tutması ve beslenmesi için Bakanlığınızın yapılan ya da yapılması planlanan çalışmaları var mıdır?